

บทบรรณาธิการ

คำถาม เจ้าของบ้านซึ่งอยู่ในบริเวณบ้าน หากมีบุคคลอื่นรुकล้ำเข้ามากระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย จะต้องหลบหนีผู้กระทำความผิดก่อนหรือไม่ และจะมีสิทธิที่จะป้องกันสิทธิของตนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๙๔๐/๒๕๕๑ บ้านและบริเวณบ้านของจำเลยถือว่าเป็นเคหสถานที่ประชาชนทั่วไปย่อมเห็นว่าเป็นที่ปลอดภัยไม่ควรถูกบุคคลอื่นรुकล้ำเข้ามากระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเลยไม่จำเป็นต้องหลบหนีและมีสิทธิที่จะป้องกันสิทธิของตนเพราะจำเลยเป็นผู้สุจริตหาต้องถูกบังคับให้ไปเสียจากเคหสถานของจำเลยซึ่งมีสิทธิที่จะอยู่อาศัยและเคลื่อนไหวโดยอิสระ หากจำเลยจำต้องหนีแล้วเสรีภาพของจำเลยก็จะถูกกระทบกระเทือน

ผู้ตายขับรถเข้ามาในบริเวณบ้านของจำเลยเพื่อจะบังคับ ผ. ซึ่งเป็นบุตรสาวของจำเลยและเคยเป็นภริยาของผู้ตายให้ไปอยู่กินด้วยกันเช่นเดิมแล้วเกิดโต้เถียงกัน จำเลยพูดจาห้ามปราม ผู้ตายไม่ฟังและได้ลงจากรถพร้อมกับถืออาวุธมีดยาว ๑๒ นิ้ว เดินไปหาจำเลย จำเลยจึงวิ่งขึ้นไปบนบ้านหยิบเอาอาวุธปืนยาวกึ่งอัตโนมัติขนาด .๒๒ ซึ่งเป็นอาวุธปืนที่จำเลยได้รับอนุญาตให้มีและใช้ ทั้งเป็นอาวุธปืนที่ปกติใช้ยิงนกหรือสัตว์ขนาดเล็กและมีแรงปะทะน้อยลงจากบ้าน เพื่อปรามมิให้ผู้ตายทำร้ายจำเลยหรือทำลายทรัพย์สินของจำเลยหรือบังคับให้ ผ. ไปอยู่กับผู้ตาย โดยไม่มีกิริยาอาการที่จะยิงทำร้ายผู้ตายซึ่งถูก ผ. โอบกอดไว้ ดังนี้จะถือว่าจำเลยมีเจตนาสมัครใจเข้าทะเลาะวิวาทกับผู้ตายหาได้ไม่ หลังจากนั้นสักครู่ผู้ตายสะบัดตัวหลุดและเดินเข้าหาจำเลยเพื่อทำร้ายจนห่างประมาณ ๑ วา โดยมีอาวุธมีดยาว เช่นนี้นับว่าเป็นภยันตรายที่ใกล้จะถึงแล้ว จำเลยย่อมมีสิทธิจะป้องกันเนื่องจากหากปล่อยให้ผู้ตายเข้ามาใกล้กว่านั้น โอกาสที่จะใช้อาวุธปืนยาวยิงเพื่อป้องกันตัวย่อมจะขัดข้อง การที่จำเลยใช้อาวุธดังกล่าวยิงไปที่ผู้ตายไป ๑ นัด แต่ผู้ตายยังเดินเข้ามามาหาจำเลยอีก จำเลยจึงยิงผู้ตายอีก ๒ นัด ติดต่อกันผู้ตายจึงล้มลงนับว่าเป็นการพอสมควรแก่เหตุในภาวะและวิสัยเช่นนั้น แต่หลังจากผู้ตายล้มลงนอนหงายจำเลยยังเดินเข้าไปยิงผู้ตายอีก ๒ นัด จึงเป็นการกระทำเกินสมควรแก่เหตุ จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๖๙/๒๕๐๔ ผู้ตายเมาสุราร้องทำหายจำเลยให้มาต่อสู้กัน จำเลยไม่สู้ ผู้ตายก็ถือมีดดาบปลายแหลมลุยน้ำข้ามคลองจะเข้าไปพันจำเลยถึงในบ้าน แม้จำเลยจะเห็นผู้ตายอยู่ก่อนและอาจหลบหนีไปได้ แต่ก็ไม่มี ความจำเป็นที่ผู้มีสิทธิครอบครองเคหสถานของตนโดยชอบจะต้องหนีผู้กระทำผิดกฎหมาย ดังนี้การที่จำเลยใช้ปืนยิงผู้ตาย ๑ นัด ขณะผู้ตายอยู่ห่างจากจำเลย ๖ ศอก ถึง ๒ วา นั้น ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อป้องกันชีวิตพอสมควรแก่เหตุ

คำถาม ผู้เช่าซื้อ ส่งมอบรถยนต์ให้แก่บุคคลอื่นถือครอบครองและใช้ประโยชน์ โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ครอบครองผ่อนชำระค่าเช่าซื้อทดแทน หากผู้ครอบครองนำรถที่เช่าซื้อไปไว้ที่อื่นเพื่อหลบเลี่ยงมิให้ผู้ให้เช่าซื้อติดตามยึดรถคืนได้ หรือนำไปขายต่อ เป็นความผิดฐานยกยอกหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๕๓๒/๒๕๕๔ โจทก์เป็นเจ้าของทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์บรรทุกทั้งสองคันจากบริษัท ร. โดยเป็นผู้ชำระเงินค้ำมัดจำและค่าประกันภัย แม้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์บรรทุกที่เช่าซื้อจะยังเป็นของบริษัท ร. ผู้ให้เช่าซื้อ แต่โจทก์ผู้เช่าซื้อ มีสิทธิตามสัญญาที่จะครอบครองใช้ประโยชน์จากรถที่เช่าซื้อ แม้โจทก์จะส่งมอบรถยนต์ให้แก่จำเลยยึดถือครอบครองใช้ประโยชน์โดยมีเงื่อนไขให้จำเลยผ่อนชำระค่าเช่าซื้อทดแทน โจทก์ ก็เป็นเพียงข้อตกลงระหว่างโจทก์กับจำเลย ไม่มีผลถึงหน้าที่และความรับผิดชอบที่โจทก์มีต่อผู้ให้เช่าซื้อและโจทก์ก็ยังคงมีหน้าที่ต้องส่งคืนรถยนต์ที่เช่าซื้อในสภาพเรียบร้อยแก่ผู้ให้เช่าซื้อในกรณีที่มีเหตุต้องคืน ทั้งยังต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายรถกับค่าเสียหายกรณีที่ไม่สามารถติดตามรถคืนมาได้ การที่จำเลยเบียดบังนำรถยนต์บรรทุกที่โจทก์เช่าซื้อไปไว้ที่อื่นเพื่อหลบเลี่ยงมิให้ผู้ให้เช่าซื้อติดตามยึดรถคืนได้ก็ดี หรือนำไปขายต่อก็ดีทำให้โจทก์เสียหายต้องรับผิดชอบต่อผู้ให้เช่าซื้อในทางแพ่ง แสดงถึงเจตนาของจำเลยที่จะเบียดบังเอาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นของตนและบุคคลที่สามโดยทุจริต การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานยกยอกตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๒ วรรคแรก

คำถาม ผู้ร่วมกระทำผิดที่นั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์โดยมีมิดถืออยู่ในมือถามผู้เสียหายว่าจะรีบไปไหน เมื่อผู้เสียหายวิ่งหนี ผู้ร่วมกระทำผิดดังกล่าววิ่งไล่ตามจนทันแล้วกระชากสร้อยคอทองคำของผู้เสียหายไปโดยไม่ได้ใช้มิดที่ถืออยู่ ชูเชิญ แสดงท่าทีหรือแทงประทุษร้าย จะเป็นความผิดฐานชิงทรัพย์หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๘๖๕/๒๕๕๔ การกระทำที่เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๙ วรรคแรกนั้น ต้องเป็นการลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าทันทีนั้นจะใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์ หรือ การพาทรัพย์นั้นไป หรือให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์นั้น ฯลฯ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ขณะ พวกของจำเลยนั่งซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ของจำเลยที่กำลังขับตามผู้เสียหายไปถาม ผู้เสียหายว่าจะรีบไปไหน พวกของจำเลยดังกล่าวเพียงแต่มีมิดถืออยู่ในมือ และในขณะนั้น ผู้เสียหายวิ่งหนี พวกของจำเลยได้วิ่งไล่ตามผู้เสียหายไปจนทันแล้วกระชากสร้อยคอทองคำ ที่ผู้เสียหายสวมอยู่ขาดติดมือพวกของจำเลยไป โดยพวกของจำเลยไม่ได้ใช้มิดที่ถืออยู่ จู่ๆ ขู่เข็ญหรือแสดงท่าทีใด ๆ ให้เห็นว่าเป็นการขู่เข็ญว่าจะใช้มิดที่ถืออยู่ฟัน หรือ แทะประทุษร้าย หากผู้เสียหายขัดขืนไม่ให้พวกของจำเลยกระชากเอาสร้อยคอ ทองคำไป พฤติการณ์ของจำเลยกับพวกจึงถือไม่ได้ว่าเป็นการขู่เข็ญว่าทันทีนั้นจะใช้ กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายเพื่อความสะดวกในการลักทรัพย์ หากแต่เป็นเพียงการ ร่วมกันลักทรัพย์ของผู้เสียหายโดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้าที่โดยใช้รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ เพื่อสะดวกแก่การกระทำความผิด พาทรัพย์นั้นไป หรือให้พ้นการจับกุม อันเป็นความผิด ฐานชิงทรัพย์ตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๖ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๓๓๖ ทวิ, ๘๓

คำถาม วางเพลิงเผาบ้านซึ่งมีลักษณะเป็นเพิงไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูงเป็นห้องโล่ง ปลุกอูยริมถนนเหนือคู้น้ำ ไม่มีผู้ใดพักอาศัย รอบ ๆ ไม่มีบ้านเรือนบุคคลอื่นอยู่ รวมราคา ทรัพย์ที่ถูกเพลิงไหม้หมื่นบาทเศษ จะเป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๖๔๗/๒๕๕๔ จำเลยจุดไฟเผาบ้านของผู้เสียหายทำให้เกิดเพลิงลุกไหม้ เป็นเหตุให้โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์เคลือบบัว ไม้และกระเบื้องของร้านเสียหาย รวมราคาทรัพย์ที่ถูกเพลิงไหม้ทั้งสิ้นประมาณ ๑๕,๕๐๐ บาท ร้านของผู้เสียหายดังกล่าว มีลักษณะเป็นเพิงไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูง เป็นห้องโล่ง ปลุกอูยริมถนนเหนือคู้น้ำไม่มีผู้ใดพัก อาศัย รอบ ๆ ไม่มีบ้านเรือนบุคคลอื่นอยู่ ดังนี้ จึงต้องถือว่าร้านของผู้เสียหายและทรัพย์สิน ถูกเพลิงไหม้มีราคาน้อย ทั้งขณะเกิดเหตุไม่มีบุคคลอยู่อาศัยย่อมไม่น่าจะเป็นอันตรายแก่ บุคคลอื่น การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๒๒๓

คำถาม ผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้ให้กระทำความผิดโดยเตรียมเงินค่าจ้างให้หรือ ช่วยพุดเกลี้ยกล่อมจนผู้ถูกใช้ยอมตกลงไปกระทำความผิด จะมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๘๓๔/๒๕๕๔ จำเลยที่ ๔ เป็นภริยาจำเลยที่ ๑ และเป็นพี่สาวของจำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๒ มีความสัมพันธ์ทางชู้สาวกับจำเลยที่ ๓ จำเลยที่ ๒ เขียนจดหมายถึงจำเลยที่ ๔ เพื่อขอความช่วยเหลือเรื่องจ้างคนมายิงผู้ตาย ส่วนจำเลยที่ ๓ ได้เตรียมเงินค่าจ้างมามอบให้จำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๔ ช่วยพูดเกลี้ยกล่อมจำเลยที่ ๑ จนยอมตกลงไปยังผู้ตาย จำเลยที่ ๓ และที่ ๔ จึงมีความผิดฐานเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒

คำถาม การโอนสิทธิเรียกร้องซึ่งสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว หากผู้โอนไปรับชำระหนี้จากลูกหนี้ จะถือว่าเป็นการทำละเมิดต่อเจ้าหนี้ผู้รับโอนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๖๓๒/๒๕๕๔ ภายหลังจากทำสัญญาขายผ้าให้แก่โจทก์แล้ว จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อโจทก์ให้แก่บริษัท ส. โดยมีจำเลยที่ ๒ เป็นผู้ลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญของจำเลยที่ ๑ ในช่องผู้โอน โดยสัญญาดังกล่าวทำขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๓๙ ก่อนที่จะมีการส่งมอบสินค้างวดที่ ๑ ให้แก่โจทก์ และ อ. หัวหน้างานบัญชีของบริษัท ส. นำหนังสือบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องไปส่งให้โจทก์ โดยจำเลยที่ ๒ เดินทางไปด้วย จำเลยที่ ๒ ย่อมรู้ว่าการโอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินค่าสินค้าจากโจทก์ของจำเลยที่ ๑ ให้แก่บริษัท ส. มีผลสมบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๐๖ วรรคหนึ่ง อันเป็นผลให้สิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ ๑ ในการรับเงินค่าสินค้าผ้าจากโจทก์ตกเป็นของบริษัท ส. และจำเลยที่ ๑ หมดสิทธิที่จะรับเงินดังกล่าวจากโจทก์แล้ว ดังนั้น เมื่อโจทก์ตรวจรับมอบสินค้างวดที่ ๑ จากจำเลยที่ ๑ แล้ว เจ้าหนี้ที่ของโจทก์ได้โทรศัพท์แจ้งให้จำเลยที่ ๒ ทราบเพื่อให้ไปรับเงินค่าผ้าในงวดที่ ๑ อีก การที่จำเลยที่ ๒ ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของจำเลยที่ ๑ มอบอำนาจให้ ส. พนักงานของจำเลยที่ ๑ ไปรับเงินจากโจทก์แทนจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๑ ไม่มีสิทธิที่จะรับเงินจำนวนดังกล่าวจากโจทก์ การกระทำของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวย่อมเป็นการกระทำในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ โดยมีเจตนาที่ไม่สุจริต อันถือได้ว่าจำเลยที่ ๒ กระทำต่อโจทก์โดยผิดกฎหมายทำให้โจทก์เสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ นิติบุคคลเจ้าของกิจการที่จำเลยที่ ๒ เป็นผู้กระทำการแทนรับผิดชอบคืนเงินแก่โจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๒๐ และมาตรา ๑๑๖๗ ประกอบมาตรา ๔๒๗

นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์

บรรณาธิการ